

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนในตำบลศิระทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม” ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๓๔ คน มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนในตำบลศิระทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

๔.๓ ผลการเปรียบเทียบบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนในตำบลศิระทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนในตำบลศิระทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

๔.๕ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์บทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนในตำบลศิระทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

๔.๖ สรุปองค์ความรู้จากการวิจัย

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา และอาชีพ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

(N = ๓๗๙ คน)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑. เพศ		
ชาย	๑๘๑	๔๗.๘๐
หญิง	๑๙๘	๕๒.๒๐
รวม	๓๗๙	๑๐๐.๐๐
๒. อายุ		
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๑๐๐	๒๖.๔๐
๒๐ - ๔๐ ปี	๑๕๙	๔๑.๙๐
๔๑ - ๖๐ ปี	๙๘	๒๕.๙๐
๖๑ ปี ขึ้นไป	๒๒	๕.๘๐
รวม	๓๗๙	๑๐๐.๐๐
๓. สถานภาพ		
โสด	๑๗๑	๔๕.๑๐
สมรส	๑๗๖	๔๖.๔๐
หย่า / หม้าย / แยกกันอยู่	๑๗	๔.๕๐
คู่สมรสเสียชีวิตแล้ว / อื่นๆ	๑๕	๔.๐๐
รวม	๓๗๙	๑๐๐.๐๐
๔. การศึกษา		
ประถมศึกษา	๑๑๑	๒๙.๓๐
มัธยมศึกษา / เทียบเท่า	๑๙๐	๕๐.๑๐
อนุปริญญา / เทียบเท่า	๓๕	๙.๒๐
ปริญญาตรีขึ้นไป	๔๓	๑๑.๔๐
รวม	๓๗๙	๑๐๐.๐๐

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๕. อาชีพ		
รับจ้าง / ธุรกิจส่วนตัว	๑๗๑	๔๕.๑๐
เกษตรกรกรรม	๙๐	๒๓.๘๐
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	๓๖	๙.๕๐
อื่นๆ (โปรดระบุ)	๘๒	๒๑.๖๐
รวม	๓๗๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา และอาชีพ ดังนี้

เพศ ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน ๑๙๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๘๐ และ ประชาชนที่เป็นเพศชาย มีจำนวน ๑๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๒๐ ตามลำดับ

อายุ ประชาชนส่วนใหญ่ที่มีอายุระหว่าง ๒๐ - ๔๐ ปี มีจำนวน ๑๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๙๐ รองลงมา คือ ประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี มีจำนวน ๑๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๔๐ รองลงมา คือ ประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๔๐ - ๖๐ ปี มีจำนวน ๙๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๙๐ และ ประชาชนที่มีอายุ ๖๑ ปี ขึ้นไป มีจำนวน ๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๐ ตามลำดับ

สถานภาพ ประชาชนส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส มีจำนวน ๑๗๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๔๐ รองลงมา คือ ประชาชนที่มีสถานภาพโสด มีจำนวน ๑๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๑๐ รองลงมา คือ ประชาชนที่มีสถานภาพหย่า / หม้าย / แยกกันอยู่ มีจำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๐ และประชาชนที่มีสถานภาพคู่สมรสเสียชีวิตแล้ว / อื่นๆ มีจำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๐๐ ตามลำดับ

การศึกษา ประชาชนส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา / เทียบเท่า มีจำนวน ๑๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๑๐ รองลงมา คือ ประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวน ๑๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๐ รองลงมา คือ ประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวน ๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๔๐ และประชาชนที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา / เทียบเท่า มีจำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๒๐ ตามลำดับ

อาชีพ ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง / ธุรกิจส่วนตัว มีจำนวน ๑๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๑๐ รองลงมา คือ ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรกรรม มีจำนวน ๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๘๐ รองลงมา คือ ประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ ทั่วไป มีจำนวน ๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๖๐ และ ประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ มีจำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๕๐ ตามลำดับ

๔.๒ ผลการวิเคราะห์บทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศีระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ผลการวิเคราะห์บทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนในตำบลศีระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ๔ ด้าน คือ ๑. ด้านบริเวณและอาคารสถานที่ ๒. ด้านกิจกรรมภายในวัด ๓. ด้านการดำเนินงาน ๔. ด้านการติดตามและประเมินผล

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศีระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวม

(N = ๓๗๙ คน)

ข้อที่	บทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศีระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
๑.	ด้านบริเวณและอาคารสถานที่	๓.๙๑	๐.๗๒๔	มาก
๒.	ด้านกิจกรรมภายในวัด	๔.๑๔	๐.๗๔๗	มาก
๓.	ด้านการดำเนินงาน	๓.๘๒	๐.๗๘๔	มาก
๔.	ด้านการติดตามและประเมินผล	๓.๘๗	๐.๘๕๘	มาก
	รวม	๓.๙๔	๐.๖๕๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศีระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๙๔) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศีระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยที่ ด้านกิจกรรมภายในวัดมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๔.๑๔) รองลงมา คือ ด้านบริเวณและอาคารสถานที่ และด้านการดำเนินงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านบริเวณและอาคารสถานที่

(N = ๓๗๙ คน)

ข้อที่	บทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
๑.	เจ้าอาวาสมีการปรับสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ภายในวัดให้สวยงาม ร่มรื่น เป็นสัดส่วน สะอาดมีสาธารณูปโภครองรับอย่างเพียงพอและถูกสุขลักษณะ	๔.๒๖	๐.๗๘๘	มาก
๒.	เจ้าอาวาสจัดห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ เพื่อเป็นที่เก็บรวบรวมโบราณวัตถุที่เก่าแก่ และมีคุณค่า ให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาต่อไป	๓.๗๐	๐.๙๖๔	มาก
๓.	เจ้าอาวาสมีการจัดสถานที่จอดรถ / ห้องน้ำสะอาด พร้อมเปิดให้บริการอย่างเพียงพอแก่ผู้เข้ามาในวัด	๔.๑๓	๐.๘๓๔	มาก
๔.	เจ้าอาวาสจัดการให้มีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำตามจุดต่าง ๆ เพื่อคอยอำนวยความสะดวกและให้ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับวัด	๓.๗๗	๐.๙๔๕	มาก
๕.	เจ้าอาวาสจัดให้มีมุมเรียนรู้พระพุทธศาสนา เช่น ห้องสมุด สำหรับคนทุกวัย	๓.๗๐	๑.๑๖๖	มาก
รวม		๓.๙๑	๐.๗๒๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านบริเวณและอาคารสถานที่ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๙๑) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยที่เจ้าอาวาสมีการปรับสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ภายในวัดให้สวยงาม ร่มรื่น เป็นสัดส่วน สะอาดมีสาธารณูปโภครองรับอย่างเพียงพอและถูกสุขลักษณะ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๔.๒๖) รองลงมา คือ การจัด

สถานที่จอดรถ / ห้องน้ำสะอาด พร้อมเปิดให้บริการอย่างเพียงพอแก่ผู้เข้ามาในวัด และ น้อยที่สุด ได้แก่ จัดให้มีมุมเรียนรู้พระพุทธศาสนา เช่น ห้องสมุด สำหรับคนทุกวัย

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านกิจกรรมภายในวัด

(N = ๓๗๙ คน)

ข้อที่	บทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
๑.	เจ้าอาวาสมีการจัดกิจกรรมทำบุญ ตักบาตรเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา (วันพ่อแห่งชาติ) เป็นต้น	๔.๒๑	๐.๙๐๒	มาก
๒.	เจ้าอาวาสจัดให้มีการเปิดแผ่นเสียงธรรมะในวัดในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และวันสำคัญของชาติ เพื่อให้ธรรมะเป็นทาน เพื่อความบันเทิงใจแก่ผู้ฟัง	๔.๖๙	๐.๙๔๖	มากที่สุด
๓.	เจ้าอาวาสจัดให้มีการทำบุญ ตักบาตร ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา เป็นต้น	๔.๒๐	๐.๘๕๕	มาก
๔.	เจ้าอาวาสจัดให้มีการเวียนเทียน ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันวิสาขบูชา เป็นต้น	๔.๒๓	๐.๘๘๔	มาก
๕.	เจ้าอาวาสมีการจัดกิจกรรมแสดงพระธรรมเทศนาแก่ประชาชนผู้รักหาอุโบสถศีล ในเทศกาลเข้าพรรษา เป็นต้น	๔.๐๑	๐.๙๑๗	มาก
	รวม	๔.๑๔	๐.๗๔๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านกิจกรรมภายในวัด โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๑๔) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เจ้าอาวาสจัดให้มีการเปิดแผ่นเสียง

ธรรมะในวัด ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และวันสำคัญของชาติ เพื่อให้ธรรมะเป็นทาน เพื่อความบันเทิงใจแก่ผู้ฟัง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) รองลงมา คือ จัดให้มีการเวียนเทียน ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันวิสาขบูชา เป็นต้น และ น้อยที่สุดได้แก่ เจ้าอาวาสมีการจัดกิจกรรมแสดงพระธรรมเทศนาแก่ประชาชนผู้รักหาอุโบสถศีล ในเทศกาลเข้าพรรษา เป็นต้น

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านการดำเนินงาน

(N = ๓๗๙ คน)

ข้อที่	บทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
๑.	เจ้าอาวาสมีการจัดระบบบริหารกิจการภายในวัด และจัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบตามความรู้และความสามารถ	๓.๖๓	๑.๐๙๘	มาก
๒.	เจ้าอาวาสมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพระภิกษุ สามเณร เด็กวัด และผู้อาศัยอยู่ในวัด ให้มีการศึกษาเรียนรู้ตามความเหมาะสม	๓.๘๙	๐.๙๒๗	มาก
๓.	เจ้าอาวาสมีส่วนร่วมในการจัดพระภิกษุภายในวัด ทำหน้าที่อบรมส่งเสริมศีลธรรมในโรงเรียน	๓.๘๘	๐.๙๖๔	มาก
๔.	เจ้าอาวาสมีการจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการวัด และทำรายงานการประชุมทุกครั้ง	๓.๗๔	๐.๙๕๗	มาก
๕.	เจ้าอาวาสจัดให้มีการมอบทุนการศึกษาแก่พระภิกษุ สามเณร ที่สอบไล่ได้ทั้งแผนกธรรมและบาลี และนักเรียนที่เรียนดี	๓.๙๘	๐.๙๘๔	มาก
รวม		๓.๘๒	๐.๗๘๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านการดำเนินงาน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เจ้าอาวาสจัดให้มีการมอบ

ทุนการศึกษาแก่พระภิกษุ สามเณร ที่สอบไล่ได้ทั้งแผนกธรรมและบาลี และนักเรียนที่เรียนดี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมา คือ เจ้าอาวาสมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพระภิกษุ สามเณร เด็กวัด และผู้อาศัยอยู่ในวัด ให้มีการศึกษาเรียนรู้ตามความเหมาะสม และ น้อยที่สุด ได้แก่ เจ้าอาวาส มีการจัดระบบบริหารกิจการภายในวัดและจัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบตามความรู้และความสามารถ

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านการติดตามและประเมินผล

(N = ๓๗๙ คน)

ข้อที่	บทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
๑.	เจ้าอาวาสได้เข้าร่วมประชุมการประเมินผลการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน อย่างต่อเนื่อง	๓.๘๔	๑.๐๔๐	มาก
๒.	เจ้าอาวาสได้มีส่วนร่วมติดตามประเมินผลการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน อย่างต่อเนื่อง	๓.๙๐	๐.๙๙๒	มาก
๓.	เจ้าอาวาสได้แสดงความคิดเห็นหรือประชุมร่วมกับคณะสงฆ์ในการประเมินผลในการเรียนการสอน อย่างต่อเนื่อง	๓.๘๔	๐.๘๙๘	มาก
๔.	เจ้าอาวาสได้ร่วมเสนอความคิดเห็นในการปรับปรุงขั้นตอนหรือการประเมินผลต่าง ๆ ภายในวัด อย่างต่อเนื่อง	๓.๙๐	๐.๙๖๔	มาก
๕.	เจ้าอาวาสได้สรุปแนวทางการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน อย่างต่อเนื่อง	๓.๘๕	๑.๐๔๑	มาก
	รวม	๓.๘๗	๐.๘๕๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านการติดตามและประเมินผล โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ใน

ตำบลศีระะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เจ้าอาวาสได้มีส่วนร่วมติดตามประเมินผลการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน อย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.90$) รองลงมา คือ เจ้าอาวาสได้สรุปแนวทางการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน อย่างต่อเนื่อง และ น้อยที่สุด ได้แก่ เจ้าอาวาสได้แสดงความคิดเห็นหรือประชุมร่วมกับคณะสงฆ์ในการประเมินผลในการเรียนการสอน อย่างต่อเนื่อง

๔.๓ ผลการเปรียบเทียบบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศีระะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ผลการเปรียบเทียบบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศีระะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม การทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร ได้แก่ การจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา และอาชีพ แสดงด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (T – test) และค่าเอฟ (F – test) โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความสำคัญทางสถิติที่ระดับการทดสอบ ๐.๐๕ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศีระะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๗ การเปรียบเทียบบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศีระะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำแนกตามเพศ โดยรวม

(n = ๓๗๙ คน)

ลำดับที่	บทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศีระะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	เพศ				T	Sig.
		ชาย (๑๘๑)		หญิง (๑๙๘)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑.	ด้านบริเวณและอาคารสถานที่	๓.๘๔	๐.๗๔๖	๓.๙๘	๐.๗๐๐	๑.๘๑๕	๐.๐๗๐
๒.	ด้านกิจกรรมภายในวัด	๔.๐๕	๐.๗๗๖	๔.๒๓	๐.๗๑๐	๒.๔๓๔*	๐.๐๑๕
๓.	ด้านการดำเนินงาน	๓.๗๕	๐.๗๙๙	๓.๘๙	๐.๗๖๗	๑.๗๐๖	๐.๐๘๙
๔.	ด้านการติดตามและประเมินผล	๓.๗๘	๐.๘๖๓	๓.๗๔	๐.๘๔๗	๑.๗๙๗	๐.๐๗๓
	รวม	๓.๘๖	๐.๖๘๔	๔.๐๑	๐.๖๒๗	๒.๒๘๗*	๐.๐๒๓

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๗ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศีระะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวม

แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็น ด้านกิจกรรมภายในวัดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนด้านบริเวณและอาคารสถานที่ ด้านการดำเนินงาน และด้านการติดตามและประเมินผล มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชน ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๘ การเปรียบเทียบบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำแนกตามอายุ โดยรวม

(n = ๓๗๙)											
ลำดับที่	บทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัด ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	อายุ								F	Sig.
		ต่ำกว่า ๒๐ ปี (๑๐๐)		๒๐ - ๔๐ ปี (๑๕๙)		๔๑ - ๖๐ ปี (๙๘)		๖๑ ปีขึ้นไป (๒๒)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑.	ด้านบริเวณและอาคารสถานที่	๔.๑๘	๐.๕๒๘	๓.๗๖	๐.๗๑๔	๓.๘๙	๐.๗๕๑	๓.๙๒	๑.๐๘๓	๗.๒๘๕**	๐.๐๐๐
๒.	ด้านกิจกรรมภายในวัด	๔.๒๗	๐.๖๘๕	๔.๐๓	๐.๗๕๘	๔.๑๗	๐.๗๖๖	๔.๓๐	๐.๗๗๕	๒.๕๑๒	๐.๐๕๘
๓.	ด้านการดำเนินงาน	๔.๑๒	๐.๖๗๗	๓.๗๒	๐.๗๔๒	๓.๖๗	๐.๘๕๙	๓.๘๙	๐.๘๖๘	๗.๒๘๓**	๐.๐๐๐
๔.	ด้านการติดตามและประเมินผล	๔.๒๘	๐.๖๕๐	๓.๗๓	๐.๘๓๑	๓.๘๗	๐.๖๙๕	๓.๕๔	๑.๐๔๖	๑๑.๙๓๙**	๐.๐๐๐
	รวม	๔.๒๑	๐.๕๕๙	๓.๘๑	๐.๖๒๖	๓.๘๗	๐.๖๙๕	๓.๙๑	๐.๗๙๘	๘.๖๔๕**	๐.๐๐๐

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็น ด้านบริเวณและอาคารสถานที่ ด้านการดำเนินงานและด้านการติดตามและประเมินผล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ส่วนด้านกิจกรรมภายในวัด ไม่แตกต่างกัน เมื่อพบว่า มีความแตกต่าง จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียดตามตารางที่ ๔.๑๐ – ๔.๑๓

ตารางที่ ๔.๙ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยรวม ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามอายุ

(n = ๓๗๙)

อายุ	$\bar{X}$	อายุ			
		ต่ำกว่า ๒๐ ปี (๑๐๐)	๒๐ – ๔๐ ปี (๑๕๙)	๔๑ – ๖๐ ปี (๙๘)	๖๑ ปี ขึ้นไป (๒๒)
		๔.๒๑	๓.๘๑	๓.๘๗	๓.๙๑
ต่ำกว่า ๒๐ ปี (๑๐๐)	๔.๒๑	-	๐.๔๐๒*	๐.๓๔๒*	๐.๓๐๑*
๒๐ – ๔๐ ปี (๑๕๙)	๓.๘๑	-	-	๐.๐๖๐	๐.๑๐๒
๔๑ – ๖๐ ปี (๙๘)	๓.๘๗	-	-	-	๐.๐๔๑
๖๑ ปี ขึ้นไป (๒๒)	๓.๙๑	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม มากกว่าประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๒๐ – ๔๐ ปี, ๔๑ – ๖๐ ปี และ ๖๑ ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๐ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้านบริเวณและอาคารสถานที่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามอายุ

(n = ๓๗๙)

อายุ	$\bar{X}$	อายุ			
		ต่ำกว่า ๒๐ ปี (๑๐๐)	๒๐ – ๔๐ ปี (๑๕๙)	๔๑ – ๖๐ ปี (๙๘)	๖๑ ปี ขึ้นไป (๒๒)
		๔.๑๘	๓.๗๖	๓.๘๙	๓.๙๒
ต่ำกว่า ๒๐ ปี (๑๐๐)	๔.๑๘	-	๐.๔๒๑*	๐.๒๘๖*	๐.๒๖๐
๒๐ – ๔๐ ปี (๑๕๙)	๓.๗๖	-	-	๐.๑๓๕	๐.๑๖๑
๔๑ – ๖๐ ปี (๙๘)	๓.๘๙	-	-	-	๐.๐๒๖
๖๑ ปี ขึ้นไป (๒๒)	๓.๙๒	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ประชาชนที่มีอายุระหว่างต่ำกว่า ๒๐ ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน มากกว่าประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๒๐ – ๔๐ ปี และ ๔๑ – ๖๐ ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๑ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้านการดำเนินงาน ด้วยวิธีผลต่าง
น้อยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามอายุ

(n = ๓๗๙)

อายุ	$\bar{X}$	อายุ			
		ต่ำกว่า ๒๐ ปี (๑๐๐)	๒๐ - ๔๐ ปี (๑๕๙)	๔๑ - ๖๐ ปี (๙๘)	๖๑ ปี ขึ้นไป (๒๒)
		๔.๑๒	๓.๗๒	๓.๖๗	๓.๘๙
ต่ำกว่า ๒๐ ปี (๑๐๐)	๔.๑๒	-	๐.๓๙๙*	๐.๔๙๙*	๐.๒๓๑
๒๐ - ๔๐ ปี (๑๕๙)	๓.๗๒	-	-	๐.๐๕๐	๐.๑๖๘
๔๑ - ๖๐ ปี (๙๘)	๓.๖๗	-	-	-	๐.๒๑๗
๖๑ ปี ขึ้นไป (๒๒)	๓.๘๙	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ประชาชนที่มีอายุระหว่างต่ำกว่า ๒๐ ปี มีความคิดเห็นต่อ
บทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน มากกว่าประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๒๐
- ๔๐ ปี และ ๔๑ - ๖๐ ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๒ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามอายุ

(n = ๓๗๙)

อายุ	$\bar{X}$	อายุ			
		ต่ำกว่า ๒๐ ปี (๑๐๐)	๒๐ - ๔๐ ปี (๑๕๙)	๔๑ - ๖๐ ปี (๙๘)	๖๑ ปี ขึ้นไป (๒๒)
		๔.๒๘	๓.๗๓	๓.๘๗	๓.๕๔
ต่ำกว่า ๒๐ ปี (๑๐๐)	๔.๒๘	-	๐.๕๕๔*	๐.๕๓๙*	๐.๗๔๖*
๒๐ - ๔๐ ปี (๑๕๙)	๓.๗๓	-	-	๐.๐๑๕	๐.๑๙๒
๔๑ - ๖๐ ปี (๙๘)	๓.๘๗	-	-	-	๐.๒๐๖
๖๑ ปี ขึ้นไป (๒๒)	๓.๕๔	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ประชาชนที่มีอายุระหว่างต่ำกว่า ๒๐ ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน มากกว่าประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๒๐ - ๔๐ ปี, ๔๑ - ๖๐ ปี และ ๖๑ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชน ที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๓ การเปรียบเทียบบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำแนกตามสถานภาพ โดยรวม

(n = ๓๗๙)

ลำดับที่	บทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนในตำบลบางระกำ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	สถานภาพ								F	Sig.
		โสด (๑๒๘)		สมรส (๗๕)		หย่า / หม้าย / แยกกันอยู่ (๔๑)		คู่สมรสเสียชีวิตแล้ว/ อื่น ๆ (๑๖)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑.	ด้านบริเวณและอาคารสถานที่	๓.๙๖	๐.๗๓๗	๓.๘๕	๐.๖๘๙	๔.๑๘	๐.๘๙๑	๓.๘๕	๐.๗๕๐	๑.๕๑๓	๐.๒๑๑
๒.	ด้านกิจกรรมภายในวัด	๔.๒๔	๐.๗๒๔	๔.๐๓	๐.๗๕๐	๔.๒๑	๐.๙๔๒	๔.๓๖	๐.๕๗๗	๒.๖๖๙*	๐.๐๔๗
๓.	ด้านการดำเนินงาน	๓.๙๓	๐.๗๗๘	๓.๗๒	๐.๗๕๒	๓.๙๔	๐.๙๗๒	๓.๗๒	๐.๘๘๗	๒.๔๖๓	๐.๐๖๒
๔.	ด้านการติดตามและประเมินผล	๔.๐๒	๐.๘๔๘	๓.๗๔	๐.๘๓๙	๓.๙๒	๐.๙๖๒	๓.๕๙	๐.๘๑๒	๓.๗๓๘*	๐.๐๑๑
รวม		๔.๐๔	๐.๖๗๒	๓.๘๓	๐.๖๑๘	๔.๐๖	๐.๘๔๘	๓.๘๘	๐.๕๘๔	๓.๐๕๒*	๐.๐๒๙

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาส ในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศรีระทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อ จำแนกรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็น ด้านกิจกรรมภายในวัด และด้านการติดตามและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนด้านบริเวณและอาคารสถานที่ และด้าน การดำเนินงานไม่แตกต่างกัน เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียดตาม ตารางที่ ๔.๑๕ - ๔.๑๖

ตารางที่ ๔.๑๕ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยรวม ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อย ที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามสถานภาพ

(n = ๓๗๙)

สถานภาพ	$\bar{X}$	สถานภาพ			
		โสด (๑๒๘)	สมรส (๗๕)	หย่า / หม้าย / แยกกันอยู่ (๔๑)	คู่สมรสเสียชีวิตแล้ว/ อื่น ๆ (๑๖)
		๔.๐๔	๓.๘๓	๔.๐๖	๓.๘๘
โสด (๑๒๘)	๔.๐๔	-	๐.๒๐๓*	๐.๐๒๕	๐.๑๕๗
สมรส (๗๕)	๓.๘๓	-	-	๐.๒๒๘	๐.๐๔๖
หย่า / หม้าย / แยกกันอยู่ (๔๑)	๔.๐๖	-	-	-	๐.๑๘๒
คู่สมรสเสียชีวิตแล้ว/ อื่น ๆ (๑๖)	๓.๘๘	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพโสด มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาส ในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน มากกว่าประชาชนที่มีสถานภาพสมรส อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๕ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้านกิจกรรมภายในวัด ด้วยวิธีผลต่าง
น้อยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามสถานภาพ

(n = ๓๗๙)

สถานภาพ	$\bar{X}$	สถานภาพ			
		โสด (๑๒๘)	สมรส (๗๕)	หย่า / หม้าย / แยกกันอยู่ (๔๑)	คู่สมรสเสียชีวิต แล้ว/ อื่น ๆ (๑๖)
		๔.๒๔	๔.๐๓	๔.๒๑	๔.๓๖
โสด (๑๒๘)	๔.๒๔	-	๐.๒๐๓*	๐.๐๒๓	๐.๑๒๕
สมรส (๗๕)	๔.๐๓	-	-	๐.๑๘๐	๐.๓๒๘
หย่า / หม้าย / แยกกันอยู่ (๔๑)	๔.๒๑	-	-	-	๐.๑๔๘
คู่สมรสเสียชีวิต แล้ว/ อื่น ๆ (๑๖)	๔.๓๖	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพโสด มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาส
ในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน มากกว่าประชาชนที่มีสถานภาพสมรส อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๖ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้วยวิธี
ผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามสถานภาพ

(n = ๓๗๙)

สถานภาพ	$\bar{X}$	สถานภาพ			
		โสด	สมรส	หย่า / หม้าย / แยกกันอยู่	คู่สมรสเสียชีวิตแล้ว/ อื่น ๆ
		(๑๒๘)	(๗๕)	(๔๑)	(๑๖)
		๔.๐๒	๓.๗๔	๓.๙๒	๓.๕๙
โสด (๑๒๘)	๔.๐๒	-	๐.๒๘๐*	๐.๑๐๑	๐.๔๓๒
สมรส (๗๕)	๓.๗๔	-	-	๐.๑๗๙	๐.๑๕๒
หย่า / หม้าย / แยกกันอยู่ (๔๑)	๓.๙๒	-	-	-	๐.๓๓๑
คู่สมรสเสียชีวิตแล้ว/ อื่น ๆ (๑๖)	๔.๓๖	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพโสด มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้า
อาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน มากกว่าประชาชนที่มีสถานภาพสมรส อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๗ การเปรียบเทียบบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม

(n = ๓๗๙ คน)

ลำดับที่	บทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัด ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	ระดับการศึกษา								F	Sig.
		ประถมศึกษา (๑๑๑)		มัธยมศึกษา / เทียบเท่า (๑๙๐)		อนุปริญญา / เทียบเท่า (๓๕)		ปริญญาตรีขึ้นไป (๔๓)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑.	ด้านบริเวณและอาคารสถานที่	๔.๒๔	๐.๖๙๕	๓.๘๑	๐.๗๐๓	๓.๖๖	๐.๖๙๔	๓.๗๒	๐.๖๕๒	๑๒.๑๒๖**	๐.๐๐๐
๒.	ด้านกิจกรรมภายในวัด	๔.๒๙	๐.๖๒๙	๓.๙๙	๐.๗๖๓	๔.๒๒	๐.๖๓๒	๓.๘๘	๐.๗๓๗	๑๓.๘๗๗**	๐.๐๐๐
๓.	ด้านการดำเนินงาน	๔.๑๙	๐.๗๔๒	๓.๖๕	๐.๗๖๔	๓.๘๒	๐.๗๑๒	๓.๖๘	๐.๗๓๗	๑๒.๘๑๒**	๐.๐๐๐
๔.	ด้านการติดตามและประเมินผล	๔.๒๒	๐.๘๐๘	๓.๗๓	๐.๘๓๒	๓.๗๕	๐.๘๙๙	๓.๖๘	๐.๘๑๔	๙.๕๐๙**	๐.๐๐๐
รวม		๔.๒๘	๐.๖๑๗	๓.๗๙	๐.๖๒๔	๓.๘๖	๐.๖๒๘	๓.๗๔	๐.๖๑๕	๑๖.๕๒๖**	๐.๐๐๐

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวม พบว่า ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็น แตกต่างกัน ทั้ง ๔ ด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ เมื่อพบว่า มีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference :LSD) รายละเอียดตามตารางที่ ๔.๑๘ – ๔.๒๑

ตารางที่ ๔.๑๘ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยรวม ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามระดับการศึกษา

(n = ๓๗๙ คน)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา			
		ประถมศึกษา (๑๑๑)	มัธยมศึกษา / เทียบเท่า (๑๙๐)	อนุปริญญา / เทียบเท่า (๓๕)	ปริญญาตรีขึ้นไป (๔๓)
		๔.๒๘	๓.๗๙	๓.๘๖	๓.๗๔
ประถมศึกษา (๑๑๑)	๔.๒๘	-	๐.๔๙๐*	๐.๔๒๒*	๐.๕๔๓*
มัธยมศึกษา / เทียบเท่า (๑๙๐)	๓.๗๙	-	-	๐.๐๖๘	๐.๐๕๓
อนุปริญญา / เทียบเท่า (๓๕)	๓.๘๖	-	-	-	๐.๑๒๑
ปริญญาตรีขึ้นไป (๔๓)	๓.๗๔	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน มากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา / เทียบเท่า, ระดับอนุปริญญา / เทียบเท่า และระดับปริญญาตรีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๙ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้านบริเวณและอาคารสถานที่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามระดับการศึกษา

(n = ๓๗๙ คน)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา			
		ประถมศึกษา (๑๑๑)	มัธยมศึกษา / เทียบเท่า (๑๙๐)	อนุปริญญา / เทียบเท่า (๓๕)	ปริญญาตรีขึ้นไป (๔๓)
		๔.๒๔	๓.๘๑	๓.๖๖	๓.๗๒
ประถมศึกษา (๑๑๑)	๔.๒๔	-	๐.๔๒๔*	๐.๕๘๑*	๐.๕๒๒*
มัธยมศึกษา / เทียบเท่า (๑๙๐)	๓.๘๑	-	-	๐.๑๕๗	๐.๐๙๗
อนุปริญญา / เทียบเท่า (๓๕)	๓.๖๖	-	-	-	๐.๐๕๙
ปริญญาตรีขึ้นไป (๔๓)	๓.๗๒	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน มากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา / เทียบเท่า, ระดับอนุปริญญา / เทียบเท่า และระดับปริญญาตรีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๐ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้านกิจกรรมภายในวัด ด้วยวิธีผลต่าง
น้อยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามระดับการศึกษา

(n = ๓๗๙ คน)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา			
		ประถมศึกษา (๑๑๑)	มัธยมศึกษา / เทียบเท่า (๑๙๐)	อนุปริญญา / เทียบเท่า (๓๕)	ปริญญาตรีขึ้นไป (๔๓)
		๔.๔๙	๓.๙๙	๔.๒๒	๓.๘๘
ประถมศึกษา (๑๑๑)	๔.๔๙	-	๐.๕๐๓*	๐.๒๖๗	๐.๖๐๖*
มัธยมศึกษา / เทียบเท่า (๑๙๐)	๓.๙๙	-	-	๐.๒๓๕	๐.๑๐๔
อนุปริญญา / เทียบเท่า (๓๕)	๔.๒๒	-	-	-	๐.๓๓๙*
ปริญญาตรีขึ้นไป (๔๓)	๓.๘๘	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน มากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา / เทียบเท่า, ระดับปริญญาตรีขึ้นไป และระดับปริญญาตรีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๑ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้านการดำเนินงาน ด้วยวิธีผลต่าง
น้อยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามระดับการศึกษา

(n = ๓๗๙ คน)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา			
		ประถมศึกษา (๑๑๑)	มัธยมศึกษา / เทียบเท่า (๑๙๐)	อนุปริญญา / เทียบเท่า (๓๕)	ปริญญาตรีขึ้นไป (๔๓)
		๔.๑๙	๓.๖๕	๓.๘๒	๓.๖๘
ประถมศึกษา (๑๑๑)	๔.๑๙	-	๐.๕๔๒*	๐.๓๗๒*	๐.๕๑๐*
มัธยมศึกษา / เทียบเท่า (๑๙๐)	๓.๖๕	-	-	๐.๑๗๐	๐.๐๓๔
อนุปริญญา / เทียบเท่า (๓๕)	๓.๘๒	-	-	-	๐.๑๓๘
ปริญญาตรีขึ้นไป (๔๓)	๓.๖๘	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน มากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา / เทียบเท่า, ระดับอนุปริญญา / เทียบเท่า และระดับปริญญาตรีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๒ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามระดับการศึกษา

(n = ๓๗๙ คน)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา			
		ประถมศึกษา (๑๑๑)	มัธยมศึกษา / เทียบเท่า (๑๙๐)	อนุปริญญา / เทียบเท่า (๓๕)	ปริญญาตรีขึ้นไป (๔๓)
		๔.๒๒	๓.๗๓	๓.๗๕	๓.๖๘
ประถมศึกษา (๑๑๑)	๔.๒๒	-	๐.๔๙๓*	๐.๔๖๙*	๐.๕๓๔*
มัธยมศึกษา / เทียบเท่า (๑๙๐)	๓.๗๓	-	-	๐.๐๒๓	๐.๐๔๒
อนุปริญญา / เทียบเท่า (๓๕)	๓.๗๕	-	-	-	๐.๐๖๕
ปริญญาตรีขึ้นไป (๔๓)	๓.๖๘	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน มากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา / เทียบเท่า, ระดับอนุปริญญา / เทียบเท่า และระดับปริญญาตรีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๕ ประชาชน ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๓ การเปรียบเทียบบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำแนกตามอาชีพ โดยรวม

(n = ๓๗๙ คน)

ลำดับที่	บทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	อาชีพ								F	Sig.
		รับจ้าง / ธุรกิจส่วนตัว (๑๗๑)		เกษตรกรกรม (๙๐)		รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ (๓๖)		อื่น ๆ (๘๒)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑.	ด้านบริเวณและอาคารสถานที่	๓.๘๗	๐.๘๐๐	๓.๘๔	๐.๕๙๕	๓.๘๓	๐.๗๕๗	๔.๑๒	๐.๖๔๔	๒.๘๘๘*	๐.๐๓๕
๒.	ด้านกิจกรรมภายในวัด	๔.๑๘	๐.๗๕๕	๓.๘๔	๐.๗๑๘	๔.๐๒	๐.๗๙๕	๔.๔๕	๐.๖๐๓	๑๐.๗๒๙**	๐.๐๐๐
๓.	ด้านการดำเนินงาน	๓.๗๔	๐.๘๑๙	๓.๖๔	๐.๖๗๙	๓.๘๓	๐.๗๘๓	๔.๒๐	๐.๗๐๖	๙.๐๖๒**	๐.๐๐๐
๔.	ด้านการติดตามและประเมินผล	๓.๗๘	๐.๘๗๙	๓.๖๙	๐.๗๒๘	๓.๗๖	๐.๙๙๓	๔.๒๘	๐.๗๕๒	๙.๐๑๖**	๐.๐๐๐
รวม		๓.๙๐	๐.๖๙๒	๓.๗๕	๐.๕๒๖	๓.๘๖	๐.๗๓๔	๔.๒๖	๐.๕๗๓	๑๐.๑๒๕**	๐.๐๐๐

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน โดยรวม พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็น แตกต่างกัน ทั้ง ๔ ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียดตามตารางที่ ๔.๒๔ – ๔.๒๘

ตารางที่ ๔.๒๔ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยภาพรวม ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามอาชีพ

(n = ๓๗๙ คน)

อาชีพ	$\bar{X}$	อาชีพ			
		รับจ้าง / ธุรกิจส่วนตัว (๑๗๑)	เกษตรกร (๙๐)	รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ (๓๖)	อื่น ๆ (๘๒)
		๓.๙๐	๓.๗๕	๓.๘๖	๔.๒๖
รับจ้าง / ธุรกิจส่วนตัว (๑๗๑)	๓.๙๐	-	๐.๑๔๔	๐.๐๓๖	๐.๓๖๗*
เกษตรกร (๙๐)	๓.๗๕	-	-	๐.๑๐๘	๐.๕๑๑*
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ (๓๖)	๓.๘๖	-	-	-	๐.๔๐๒*
อื่น ๆ (๘๒)	๔.๒๖	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน มากกว่าประชาชนที่มี อาชีพรับจ้าง / ธุรกิจส่วนตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑, ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร และประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๕ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้านบริเวณและอาคารสถานที่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามอาชีพ

(n = ๓๗๙ คน)

อาชีพ	$\bar{X}$	อาชีพ			
		รับจ้าง / ธุรกิจส่วนตัว (๑๗๑)	เกษตรกรรม (๙๐)	รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ (๓๖)	อื่น ๆ (๘๒)
		๓.๘๗	๓.๘๔	๓.๘๓	๔.๑๒
รับจ้าง / ธุรกิจส่วนตัว (๑๗๑)	๓.๘๗	-	๐.๐๓๖	๐.๐๓๘	๐.๒๔๖*
เกษตรกรรม (๙๐)	๓.๘๔	-	-	๐.๐๐๒	๐.๒๘๒*
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ (๓๖)	๓.๘๓	-	-	-	๐.๒๘๔*
อื่น ๆ (๘๒)	๔.๑๒	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน มากกว่าประชาชนที่มี อาชีพรับจ้าง / ธุรกิจส่วนตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑, ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม และประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๖ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้านกิจกรรมภายในวัด ด้วยวิธีผลต่าง
น้อยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามอาชีพ

(n = ๓๗๙ คน)

อาชีพ	$\bar{X}$	อาชีพ			
		รับจ้าง / ธุรกิจส่วนตัว (๑๗๑)	เกษตรกร (๙๐)	รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ (๓๖)	อื่น ๆ (๘๒)
		๔.๑๘	๓.๘๔	๔.๐๒	๔.๔๕
รับจ้าง / ธุรกิจส่วนตัว (๑๗๑)	๔.๑๘	-	๐.๓๔๓*	๐.๑๖๘	๐.๒๖๔*
เกษตรกร (๙๐)	๓.๘๔	-	-	๐.๑๗๔	๐.๖๐๗*
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ (๓๖)	๔.๐๒	-	-	-	๐.๔๓๒*
อื่น ๆ (๘๒)	๔.๔๕	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสใน
การพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน มากกว่าประชาชนที่มี อาชีพรับจ้าง / ธุรกิจส่วนตัวอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑, ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร และประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ
/ รัฐวิสาหกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๗ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้านการดำเนินงาน ด้วยวิธีผลต่าง
น้อยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามอาชีพ

(n = ๓๗๙ คน)

อาชีพ	$\bar{X}$	อาชีพ			
		รับจ้าง / ธุรกิจส่วนตัว (๑๗๑)	เกษตรกร (๙๐)	รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ (๓๖)	อื่น ๆ (๘๒)
		๓.๗๔	๓.๖๔	๓.๘๓	๔.๒๐
รับจ้าง / ธุรกิจส่วนตัว (๑๗๑)	๓.๗๔	-	๐.๐๙๙	๐.๐๘๖	๐.๔๕๘*
เกษตรกร (๙๐)	๓.๖๔	-	-	๐.๑๘๖	๐.๕๘๘*
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ (๓๖)	๓.๘๓	-	-	-	๐.๓๗๒*
อื่น ๆ (๘๒)	๔.๒๐	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๗ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสใน
การพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน มากกว่าประชาชนที่มี อาชีพรับจ้าง / ธุรกิจส่วนตัวอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑, ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร และประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ
/ รัฐวิสาหกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๘ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้วยวิธี
ผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามอาชีพ

(n = ๓๗๙ คน)

อาชีพ	$\bar{X}$	อาชีพ			
		รับจ้าง / ธุรกิจส่วนตัว (๑๗๑)	เกษตรกร (๙๐)	รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ (๓๖)	อื่น ๆ (๘๒)
		๓.๗๘	๓.๖๙	๓.๗๖	๔.๒๘
รับจ้าง / ธุรกิจส่วนตัว (๑๗๑)	๓.๗๘	-	๐.๐๙๘	๐.๐๒๔	๐.๔๙๘*
เกษตรกร (๙๐)	๓.๖๙	-	-	๐.๐๗๔	๐.๕๙๖*
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ (๓๖)	๓.๗๖	-	-	-	๐.๕๒๒*
อื่น ๆ (๘๒)	๔.๒๘	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ มีความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน มากกว่าประชาชนที่มี อาชีพรับจ้าง / ธุรกิจส่วนตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑, ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร และประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ตาม
สมมติฐานที่ ๑ - ๕ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๒๙

ตารางที่ ๔.๒๙ สรุปโดยภาพรวมการเปรียบเทียบบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัด
นครปฐม ตามสมมติฐานที่ ๑ - ๕

สถานภาพ ส่วนบุคคล	ด้านบริเวณและ อาคารสถานที่		ด้านกิจกรรมภายในวัด		ด้านการดำเนินงาน		ด้านการติดตามและ ประเมินผล		โดยภาพรวม	
	ยอมรับ สมมติฐาน	ปฏิเสธ สมมติฐาน	ยอมรับ สมมติฐาน	ปฏิเสธ สมมติฐาน	ยอมรับ สมมติฐาน	ปฏิเสธ สมมติฐาน	ยอมรับ สมมติฐาน	ปฏิเสธ สมมติฐาน	ยอมรับ สมมติฐาน	ปฏิเสธ สมมติฐาน
๑. เพศ		✓	✓			✓		✓	✓	
๒. อายุ	✓			✓	✓		✓		✓	
๓. สถานภาพ		✓	✓			✓	✓		✓	
๔. การศึกษา	✓		✓		✓		✓		✓	
๕. อาชีพ	✓		✓		✓		✓		✓	

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศีระทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

จากการตอบแบบสอบถามประเภทปลายเปิดของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมผู้วิจัยได้สรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศีระทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ตารางที่ ๔.๓๐ แสดงปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศีระทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ในด้านบริเวณและอาคารสถานที่

ลำดับที่	ปัญหา อุปสรรค	ความถี่
๑.	สถานที่จอดรถ บางครั้งไม่เพียงพอ	๔๓
๒.	อาคารบางหลัง อาจคับแคบไปไม่สะดวกในการจัดกิจกรรม	๒๘
๓.	แผนผังของวัด บางวัดยังไม่ค่อยเรียบร้อย	๒๑

จากตารางที่ ๔.๓๐ พบว่า ประชาชนที่มีปัญหาและอุปสรรคในบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศีระทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ในประเด็นด้านบริเวณและอาคารสถานที่ พบว่า สถานที่จอดรถ บางครั้งไม่เพียงพอ อยู่ในลำดับที่ ๑ มีจำนวน ๔๓ คน รองลงมา คือ อาคารบางหลัง อาจคับแคบไปไม่สะดวกในการจัดกิจกรรม อยู่ในลำดับที่ ๒ มีจำนวน ๒๘ คน แผนผังของวัด บางวัดยังไม่ค่อยเรียบร้อย อยู่ในลำดับสุดท้าย มีจำนวน ๒๑ คน

ตารางที่ ๔.๓๑ แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศีระทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านบริเวณและอาคารสถานที่

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑.	บางวัด สถานที่จอดรถไม่เพียงพอ อาจต้องขยายหรือจัดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในการจอดรถให้เป็นระเบียบ	๓๓
๒.	ควรขยายหรือเมื่อจะสร้างขึ้นใหม่ ควรให้กว้างขึ้นรวมถึงแบบแปลน และให้คำนึงถึงการใช้งานเป็นหลัก	๒๑
๓.	อาจเป็นเพราะการสร้างวัดมีการสร้างมาแต่เดิม ในอนาคตควรมีการจัดวางแผนผังใหม่	๑๘

จากตารางที่ ๔.๓๑ พบว่า ประชาชนที่มีข้อเสนอแนะในบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ในประเด็นด้านบริเวณและอาคารสถานที่ พบว่า บางวัด สถานที่จอดรถไม่เพียงพอ อาจต้องขยายหรือจัดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในการจอดให้เป็นระเบียบ อยู่ในลำดับที่ ๑ มีจำนวน ๓๓ คน รองลงมา คือ ควรขยายหรือเมื่อจะสร้างขึ้นใหม่ ควรให้กว้างขึ้นรวมถึงแบบแปลน และให้คำนึงถึงการใช้งานเป็นหลัก อยู่ในลำดับที่ ๒ มีจำนวน ๒๑ คน อาจเป็นเพราะการสร้างวัดมีการสร้างมาแต่เดิม ในอนาคตควรมีการจัดวางแผนผังใหม่ อยู่ในลำดับสุดท้าย

ตารางที่ ๔.๓๒ แสดงปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านกิจกรรมภายในวัด

ลำดับที่	ปัญหา อุปสรรค	ความถี่
๑.	การทำบุญตักบาตรบางครั้งไม่ตรงกับวันหยุด	๓๕
๒.	ไม่ทราบเรื่องการจัดกิจกรรมภายในวัดเท่าที่ควร	๒๗
๓.	ร้านค้าตั้งไม่เป็นระเบียบ	๑๑

จากตารางที่ ๔.๓๒ พบว่า ประชาชนที่มีปัญหาและอุปสรรคในบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ในประเด็นด้านกิจกรรมภายในวัด พบว่า การทำบุญตักบาตรบางครั้งไม่ตรงกับวันหยุด อยู่ในลำดับที่ ๑ มีจำนวน ๓๕ คน รองลงมา คือ ไม่ทราบเรื่องการจัดกิจกรรมภายในวัดเท่าที่ควร อยู่ในลำดับที่ ๒ มีจำนวน ๒๗ คน และร้านค้าตั้งไม่เป็นระเบียบ อยู่ในลำดับสุดท้าย มีจำนวน ๑๑ คน

ตารางที่ ๔.๓๓ แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านกิจกรรมภายในวัด

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑.	ควรจะเลือกวันในการจัดกิจกรรมให้ตรงกับวันหยุด	๒๙
๒.	ควรมีการประชาสัมพันธ์บ่อย ๆ หรือติดป้ายประกาศไว้	๑๘
๓.	ควรจัดตั้งให้เป็นระเบียบ ช่วยรักษาความสะอาดของวัด เช่น มีถังขยะ ประเภทขยะเปียก ขยะแห้ง เป็นต้น	๑๐

จากตารางที่ ๔.๓๓ พบว่า ประชาชนที่มีข้อเสนอแนะในบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ในประเด็นด้านกิจกรรมภายในวัด พบว่า ควรจะเลือกวันในการจัดกิจกรรมให้ตรงกับวันหยุด อยู่ในลำดับที่ ๑ มีจำนวน ๒๙

คน รองลงมา คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์บ่อย ๆ หรือติดป้ายประกาศไว้ อยู่ในลำดับที่ ๒ มีจำนวน ๑๘ คน และ ควรจัดตั้งให้เป็นระเบียบ ช่วยรักษาความสะอาดของวัด เช่น มีถังขยะ ประเภทขยะเปียก ขยะแห้ง เป็นต้น อยู่ในลำดับสุดท้าย มีจำนวน ๑๐ คน

ตารางที่ ๔.๓๔ แสดงปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม **ด้านการดำเนินงาน**

ลำดับที่	ปัญหา อุปสรรค	ความถี่
๑.	พระภิกษุสามเณรขาดการพัฒนาตน และขาดการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาวัด	๒๙
๒.	พระภิกษุสามเณร บางวัด ขาดความรู้ความสามารถ	๑๘
๓.	ขาดงบประมาณในการสนับสนุน	๙

จากตารางที่ ๔.๓๔ พบว่า ประชาชนที่มีปัญหาและอุปสรรคในบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ในประเด็นด้านการดำเนินงาน พบว่า พระภิกษุสามเณรขาดการพัฒนาตน และขาดการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาวัด อยู่ในลำดับที่ ๑ มีจำนวน ๒๙ คน รองลงมา คือ พระภิกษุสามเณร บางวัด ขาดความรู้ความสามารถ อยู่ในลำดับที่ ๒ มีจำนวน ๑๘ คน และ ขาดงบประมาณในการสนับสนุน อยู่ในลำดับสุดท้าย มีจำนวน ๙ คน

ตารางที่ ๔.๓๕ แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม **ด้านการดำเนินงาน**

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑.	ควรส่งเสริมสนับสนุนพระภิกษุและสามเณรให้มีความรู้ความสามารถ ควรให้พระภิกษุและสามเณรปฏิบัติชอบตามพระธรรมวินัย ทำให้วัดสามารถทำหน้าที่เผยแผ่วิถีชีวิตที่ประเสริฐไปสู่สังคม ควรให้ประชาชนมีความรู้สึกว่า วัด เป็นของชุมชน ควรให้วัดเป็นศูนย์การเรียนรู้และทำให้วัดมีความร่มรื่นเป็นที่พบปะนัดพบกันของประชาชน	๒๒
๒.	การบริหารมีความสำคัญต่อการดำเนินงานของวัดในอันที่จะพัฒนาวัดให้เป็นระบบ เจ้าอาวาสควรสนับสนุนส่งเสริมพระภิกษุสามเณร ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบพระธรรมวินัย และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีต่อการพัฒนาวัด ได้เป็นอย่างดี	๑๒
๓.	เจ้าอาวาส ควรให้ความสำคัญเคร่งครัดการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนผู้กำลังศึกษาในสถาบันศึกษา เช่น ตั้งทุน แจกทุนสนับสนุนการศึกษาแก่นักเรียนและนักศึกษาที่ที่เรียนดี แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ทุกระดับชั้น มีชั้นประถมศึกษาเป็นต้น	๖

จากตารางที่ ๔.๓๕ พบว่า ประชาชนที่มีข้อเสนอแนะในบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ในประเด็นด้านการดำเนินงาน พบว่า ควรส่งเสริมสนับสนุนพระภิกษุและสามเณรให้มีความรู้ความสามารถ ควรให้พระภิกษุและสามเณรปฏิบัติชอบตามพระธรรมวินัย ทำให้วัดสามารถทำหน้าที่เผยแผ่วิถีชีวิตที่ประเสริฐไปสู่สังคม ควรให้ประชาชนมีความรู้สึกว่า วัด เป็นของชุมชน ควรให้วัดเป็นศูนย์การเรียนรู้และทำให้วัดมีความร่มรื่นเป็นที่พบปะนัดพบปะกันของประชาชน อยู่ในลำดับที่ ๑ มีจำนวน ๒๒ คน รองลงมา คือ การบริหารมีความสำคัญต่อการดำเนินงานของวัดในอันที่จะพัฒนาวัดให้เป็นระบบ ส่งเสริมพระภิกษุสามเณร ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบพระธรรมวินัย และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีต่อการพัฒนาวัด ได้เป็นอย่างดี อยู่ในลำดับที่ ๒ มีจำนวน ๑๒ คน และ เจ้าอาวาส ควรให้ความสงเคราะห์การศึกษาแก่เด็กและเยาวชนผู้กำลังศึกษาในสถาบันศึกษา เช่น ตั้งทุน แจกทุนสนับสนุนการศึกษาแก่นักเรียนและนักศึกษาที่ที่เรียนดี แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ทุกระดับชั้น มีชั้นประถมศึกษา เป็นต้น อยู่ในลำดับสุดท้าย มีจำนวน ๖ คน

ตารางที่ ๔.๓๖ แสดงปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านการติดตามและประเมินผล

ลำดับที่	ปัญหา อุปสรรค	ความถี่
๑.	เรื่องยาเสพติดที่เข้ามาในวัด	๑๘
๒.	ขาดการแสดงความคิดเห็นหรือประชุมร่วมกับคณะสงฆ์	๑๐
๓.	บางครั้งมีความคิดเห็นไม่ตรงกันระหว่างพระสงฆ์กับชาวบ้าน	๘

จากตารางที่ ๔.๓๖ พบว่า ประชาชนที่มีปัญหาและอุปสรรคในบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ในประเด็นด้านการติดตามและประเมินผล พบว่า เรื่องยาเสพติดที่เข้ามาในวัด อยู่ในลำดับที่ ๑ มีจำนวน ๑๘ คน รองลงมา คือ ขาดการแสดงความคิดเห็นหรือประชุมร่วมกับคณะสงฆ์ อยู่ในลำดับที่ ๒ มีจำนวน ๑๐ คน และ บางครั้งมีความคิดเห็นไม่ตรงกันระหว่างพระสงฆ์กับชาวบ้าน อยู่ในลำดับสุดท้าย มีจำนวน ๘ คน

ตารางที่ ๔.๓๗ แสดงข้อเสนอแนะต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านการติดตามและประเมินผล

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑.	ควรจัดกิจกรรมอบรมและให้กำลังใจกับผู้ที่มีปัญหาและให้ความรู้สั่งสอนกับผู้ที่มีเสียงต่อเรื่องยาเสพติดและอบายมุขต่าง ๆ	๑๓
๒.	ควรมีการติดต่อสื่อสารที่ชัดเจน แจ้งงานการประชุมต่าง ๆ ให้ได้รับทราบทั่วกัน	๙
๓.	ควรทำความเข้าใจกัน ปรับความเข้าใจกัน และรู้จักถ้อยทีถ้อยอาศัยต่อกัน บางครั้งมีความคิดเห็นไม่ตรงกันระหว่างพระสงฆ์กับชาวบ้าน	๗

จากตารางที่ ๔.๓๗ พบว่า ประชาชนที่มีข้อเสนอแนะต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ในประเด็นด้านการติดตามและประเมินผล พบว่า ควรจัดกิจกรรมอบรมและให้กำลังใจกับผู้ที่มีปัญหาและให้ความรู้สั่งสอนกับผู้ที่มีเสียงต่อเรื่องยาเสพติดและอบายมุขต่าง ๆ อยู่ในลำดับที่ ๑ มีจำนวน ๑๓ คน รองลงมา คือ ควรมีการติดต่อสื่อสารที่ชัดเจน แจ้งงานการประชุมต่าง ๆ ให้ได้รับทราบทั่วกัน อยู่ในลำดับที่ ๒ มีจำนวน ๙ คน และ ควรทำความเข้าใจกัน ปรับความเข้าใจกัน และรู้จักถ้อยทีถ้อยอาศัยต่อกัน บางครั้งมีความคิดเห็นไม่ตรงกันระหว่างพระสงฆ์กับชาวบ้าน อยู่ในลำดับสุดท้าย มีจำนวน ๗ คน

๔.๕ ผลการสัมภาษณ์ บทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนในตำบลศีระะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน ๓ รูป ๔ คน ดังนี้

๑. พระครูสิโรตม์สุวรรณารักษ์ (มานิตย์ ตีสารโ)	รองเจ้าคณะอำเภอนครชัยศรี
๒. พระมหาเสวย ตีสวัสดิ์	เจ้าคณะตำบลศีระะทอง
๓. พระมหาธิวา วรธมโม	ครูสอนพระปริยัติธรรม
๔. นายมานพ มะอักษร	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
๕. นายสุนทร ตะโกทอง	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ ตำบลศีระะทอง
๖. นายสมบุญ ปานตะโก	ไวยาวัจกรวัดศีระะทอง
๗. นายล้อม พึ่งจะงาม	ข้าราชการครูชำนาญ

ผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

๑. แนวทางการส่งเสริมบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในด้านบริเวณและอาคารสถานที่

โดยรวม การพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศีระะทอง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม เจ้าอาวาสหรือบุคลากรภายในวัดจะต้องมีความรู้ในการสร้างหรือต่อเติมอาคาร จะต้องคำนึงถึงรูปแบบที่สอดคล้องกับอาคารเดิม เพื่อเป็นการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมและสิ่งแวดล้อมด้วย^๑ ใช้หลัก ๕ ส. ได้แก่ สะอาด สะดวก สงบ สว่าง สบาย และ พระภิกษุสามเณรภายในวัด ต้องช่วยกันรักษาบริเวณวัดให้สะอาด อาคารที่พัก (กุฏิ) ของตน ต้องช่วยกันทำความสะอาด รวมไปถึงญาติโยมที่เข้ามาขอใช้บริเวณและอาคารสถานที่ เมื่อเสร็จกิจกรรมแล้วต้องช่วยกันทำความสะอาดให้เรียบร้อย เจ้าอาวาสต้องอำนวยความสะดวกให้กับผู้ที่มาขอใช้สถานที่เกือบทุกเรื่องเท่าที่จะทำได้ สงบ บุคลากรภายในวัดรวมไปถึงเจ้าหน้าที่ต้องสวมกายีขาวทำให้สุภาพ สว่าง วัดต้องมีไฟสว่าง ดังคำที่ว่า “สว่างตาด้วยแสงไฟ สว่างใจด้วยแสงธรรม” เมื่อญาติโยมเข้ามายังวัดแล้วเกิดความสบายกายสบายใจ มาครั้งหนึ่งแล้วอยากมาอีก^๒ บริเวณวัดควรให้ปลูกไม้ยืนต้น ไม้ดอก และไม้ประดับเกี่ยวกับพุทธประวัติทำให้วัดเป็นแหล่งการศึกษา สถานที่ร่มเย็น ลานวัดสะอาด ปราศจากขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล มีถังขยะรองรับขยะ มีถนนทางเดินเท้าภายในวัด วัดควรมีประตูเปิดปิดตามวันเวลาเพื่อความปลอดภัยในทรัพย์สินของวัด^๓

^๑สัมภาษณ์ พระมหาเสวย ตีสวัสดิ์, เจ้าคณะตำบลศีระะทอง เจ้าอาวาสวัดน้อยเจริญสุข, ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

^๒สัมภาษณ์ พระครูสิโรตม์สุวรรณารักษ์ (มานิตย์ ตีสารโ), รองเจ้าคณะอำเภอนครชัยศรี เจ้าอาวาสวัดศีระะทอง, ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

^๓สัมภาษณ์ นายสมบุญ ปานตะโก, ไวยาวัจกรวัดศีระะทอง, ๒๕ กันยายน ๒๕๕๗.

๒. แนวทางในการส่งเสริมบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในด้านกิจกรรมภายในวัด

เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการ ได้ประชุมหารือกันในเรื่องวางแผนงานในการพัฒนาวัดว่า จะต้องทำงานหรือกิจกรรมใดบ้างตามลำดับความสำคัญก่อนหลัง แล้วผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในงานหรือกิจกรรมนั้น ๆ ควรจะได้เขียนโครงการกิจกรรมให้ชัดเจน ซึ่งจะพัฒนาวัดโดยแยกเป็น ๒ ทาง คือ ๑.การพัฒนาทางด้านวัตถุ หมายถึง การพัฒนาสภาพวัดให้เกิดศรัทธาทางรูปธรรม ได้แก่ อาคาร เสนาสนะ ที่มีเอกลักษณ์ของการวัดไทย ปลุกสร้างอยู่เป็นหมวดหมู่ดูสวยงาม และไม่ใหญ่โตเกินความจำเป็นแห่งประโยชน์การใช้สอย สภาพแวดล้อมของวัดกับชุมชน บริเวณวัดต้องสะอาดร่มรื่นตกแต่งด้วยไม้ยืนต้น ไม้ดอกไม้ประดับ อย่างเหมาะสม ๒.การพัฒนาด้านจิตใจ หมายถึง การพัฒนาทางนามธรรมเช่นปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่ศาสนิกชนในท้องถิ่น รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่วัดควรจัดเป็นศูนย์กลาง จัดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกต่อชุมชนหมู่บ้านนั้น ๆ การพัฒนาทางด้านนี้ควรจะได้ทำหน้าที่หรือพัฒนาควบคู่ไปกับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางด้านวัตถุหรือรูปธรรม ตัวอย่างที่วัดควรจัดเพื่อที่อำนวยความสะดวกให้แก่ชุมชน เช่น ท่านเจ้าอาวาสควรจัดให้มีการทำบุญ สมาทานศีล ปฏิบัติธรรมและฟังพระธรรมเทศนาทุกวันธัมมัสสวนะ และวันสำคัญทางศาสนา ควรจัดงานเพื่อรำลึกถึงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันตรุษ วันสารท วันสงกรานต์ วันลอยกระทง ฯลฯ ควรจัดให้มีการละเล่นพื้นบ้าน สนทนาธรรม บรรยายธรรม ฟังปาฐกถา จัดนิทรรศการ เป็นต้น งานก็จะต้องมีความหมายและความสำคัญมากยิ่งขึ้น^๔ วัดควรจะส่งเสริมให้ลูกหลานในชุมชนหรือในตำบลนั้นได้บรรพชา อุปสมบท เพื่อการศึกษาและปฏิบัติตามพระธรรมวินัย^๕ เจ้าอาวาสควรส่งเสริมสนับสนุนพระภิกษุสามเณรให้มีการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมภายในวัดหรือส่งไปยังสำนักเรียน ให้ได้ศึกษาหาความรู้ในสาขาวิชาการต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง^๖

๓. แนวทางในการส่งเสริมบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในด้านการดำเนินงาน

วัดเป็นแหล่งให้ความรู้ไม่จำกัดเพศและวัย รวมทั้งให้ความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อมทางตรง ได้แก่ เจ้าอาวาสท่านได้จัดการเรียนการสอนแก่พระนวกะ ให้มีครูหรือวิทยากรมาบรรยาย เช่น จัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมชั้นตรี โท ในภาคเช้าพรรษาภายในวัด มีสื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัย ห้องเรียนติดเครื่องปรับอากาศ มีการจัดอบรมก่อนสอบ แล้วมอบรางวัลให้แก่ผู้ที่สอบผ่านทำคะแนนได้ดี และมีการจัดส่งครูพระเข้าสอนธรรมศึกษาในโรงเรียน ทั้งในเขตและนอกเขต ทางอ้อม ได้แก่ ท่านเจ้าอาวาส (บางวัด) ได้จัดการเรียนการสอนแบบไม่มีครูผู้สอนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งต่าง ๆ ที่สัมผัสได้ มีเนื้อหาสาระที่อยู่ในความสนใจและเป็นประโยชน์แก่ผู้ต้องการรู้ เช่น การจัดนิทรรศการในวันสำคัญทางศาสนา การดูแลสุขภาพเกี่ยวกับจิตรกรรมฝาผนัง อาจจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับบรรณคดี พุทธประวัติ มหาชาดกหรือตำรายาต่าง ๆ

^๔สัมภาษณ์ พระมหาธิวั วรธมโม, ครูสอนพระปริยัติธรรมวัดศีระทอง, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๗.

^๕สัมภาษณ์ พระมหาเสวย ติสสวโส, เจ้าคณะตำบลศีระทอง เจ้าอาวาสวัดน้อยเจริญสุข, อ้างแล้ว.

^๖สัมภาษณ์ พระครูสิโรตม์สุวรรณารักษ์ (มานิตย์ ติสสโร), รองเจ้าคณะอำเภอนครชัยศรี เจ้าอาวาสวัดศีระทอง, อ้างแล้ว.

จัดทำเอกสารเกี่ยวกับธรรมะหรือแจกหนังสือธรรมะ เพื่อเผยแพร่แก่นักเรียนและประชาชนผู้เข้ามาในวัด เป็นต้น” มีการทำวัตรสวดมนต์ เช้า - เย็น ของพระสงฆ์ภายในวัดตลอดปี มีการทำอุโบสถสังฆกรรมทุกกึ่งเดือนตลอดปี มีการอบรมภิกษุสามเณรผู้บวชใหม่และฝึกสมาธิหลังทำวัตรสวดมนต์ในฤดูกาลเข้าพรรษา^๘

๔. แนวทางในการส่งเสริมบทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในด้านการติดตามและประเมินผล

วัดควรจัดอุทยานการศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้โดยชุมชนมีส่วนร่วมนำประชาชนเข้ามาพัฒนาวัดและมีการติดตามและประเมินผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง ในแต่ละปีที่มีการประชุมพระสังฆาธิการตั้งแต่เจ้าคณะผู้ปกครอง ระดับเจ้าคณะอำเภอ รองเจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล เจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส ผู้ช่วยเจ้าอาวาส เลขาธิการทุกตำแหน่งในพระสังฆาธิการ มีการรายงานทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย เป็นต้น ให้ทางคณะสงฆ์ได้รับทราบ^๙ วัดมีการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐเอกชน และหน่วยงานสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติประจำจังหวัดเสมอ^{๑๐} ท่านเจ้าอาวาสองค์ปัจจุบันนี้ ตั้งแต่ท่านมาดำรงตำแหน่งท่านก็พัฒนาวัดมาอย่างต่อเนื่อง จนมีประชาชนเข้าวัดขอพรไหว้พระราหู จนวัดมีชื่อเสียงเป็นแหล่งท่องเที่ยว ๑ ใน ๙ วัดของจังหวัดนครปฐม มีห้องน้ำที่สะอาดส่งเข้าประกวดติดอันดับ ๑ ของประเทศ^{๑๑} จัดสถานที่ไหว้พระ สถานที่ปฏิบัติธรรม สถานที่รับศรัทธาญาติโยมหรือจัดกิจกรรมในวัดสำคัญทางพระพุทธศาสนา นำพาญาติโยมสมาทานศีล สวดมนต์ ฟังธรรมตามกาลหรือบ้างครั้งวัดก็ต้องจัดพิธีกรรมตามกระแสนิยมของทางโลกบ้าง เพื่อดึงดูดคนให้เข้าวัดทางอ้อม ตามกำลังในแต่ละวัดที่จะจัดทำได้^{๑๒} ท่านเจ้าอาวาสแต่งตั้งไวยาวัจกร เจ้าหน้าที่ทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายของวัดอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีการรายงานสรุปบัญชีประจำปี ให้คณะกรรมการ คณะสงฆ์ได้รับทราบทุกปี^{๑๓} การพัฒนาวัดด้านนี้จะขึ้นอยู่กับบริหารจัดการของแต่ละวัดมากกว่า เช่น บางวัดประชาชนอาจมีความสนใจในการจัดกิจกรรม การมีส่วนร่วมประชุมก็น้อย เพราะประชาชนในท้องถิ่นมีอาชีพเป็นพ่อค้าแม่ขาย หนุ่มสาวก็ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จึงไม่มีเวลามาเข้าร่วม^{๑๔}

^๘สัมภาษณ์ นายมานพ มะอักษร, ประธานองค์การบริหารส่วนตำบลศีร์ษะทอง, ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

^๙สัมภาษณ์ พระครูสิโรตม์สุวรรณารักษ์ (มานิตย์ ตีสารโ), รองเจ้าคณะอำเภอนครชัยศรี เจ้าอาวาสวัดศีร์ษะทอง, อ้างแล้ว.

^{๑๐}สัมภาษณ์ พระมหาธิวั วรธมโม, ครูสอนพระปริยัติธรรมวัดศีร์ษะทอง, อ้างแล้ว.

^{๑๑}สัมภาษณ์ พระครูสิโรตม์สุวรรณารักษ์ (มานิตย์ ตีสารโ), รองเจ้าคณะอำเภอนครชัยศรี เจ้าอาวาสวัดศีร์ษะทอง, อ้างแล้ว.

^{๑๒}สัมภาษณ์ นายสุนทร ตะโกทอง, ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒ ตำบลศีร์ษะทอง, ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

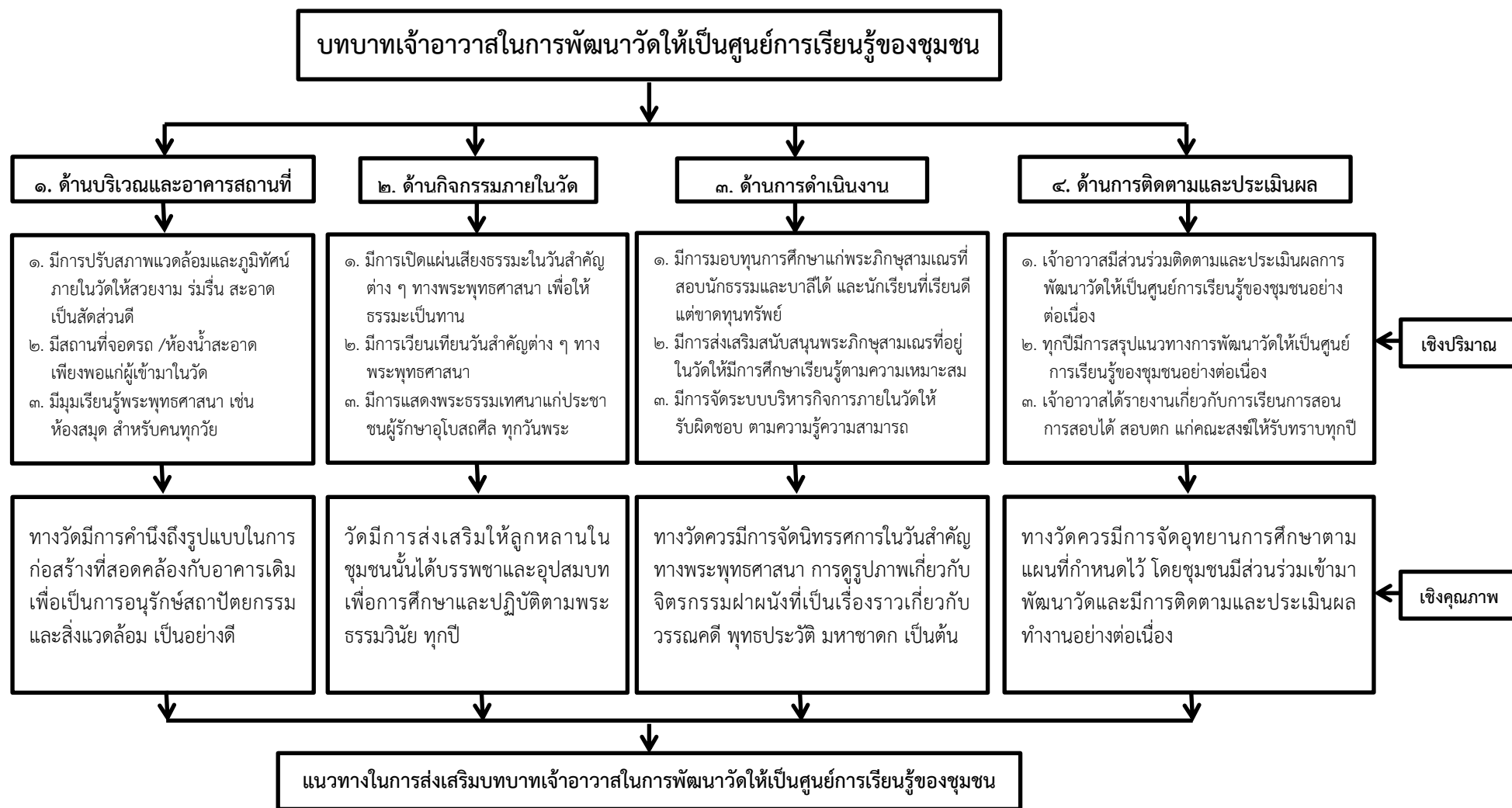
^{๑๓}สัมภาษณ์ นายล้อม พึ่งจะงาม, ข้าราชการครูบำนาญ, ๒๕ กันยายน ๒๕๕๗.

^{๑๔}สัมภาษณ์ นายสมบุญ ปานตะโก, ไวยาวัจกรวัดศีร์ษะทอง, อ้างแล้ว.

^{๑๕}สัมภาษณ์ นายมานพ มะอักษร, ประธานองค์การบริหารส่วนตำบลศีร์ษะทอง, อ้างแล้ว.

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “บทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม” ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา ผลงานทางวิชาการและงานวิจัยต่าง ๆ นำมารวบรวมเรียบเรียงไว้ในงานวิจัยเล่มนี้ และจากการที่ได้ทำการทบทวนวรรณกรรมต่าง ๆ และลงพื้นที่ทำการวิจัย ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้จากการวิจัย ได้ดังนี้

แผนภาพที่ ๔.๑ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๑ แสดงให้เห็นว่า บทบาทเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามกับประชาชนในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยแบ่งการพัฒนาวัดออกเป็น ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านบริเวณและอาคารสถานที่ ๒) ด้านกิจกรรมภายในวัด ๓) ด้านการดำเนินงาน ๔) ด้านการติดตามและประเมินผล ซึ่งประชาชนที่ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ในตำบลศิระชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม แตกต่างกันและหลายหลายนัยด้วยกัน

๑) **ด้านบริเวณและอาคารสถานที่** มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ภายในวัดให้สวยงาม ร่มรื่น เป็นสัดส่วนพื้นที่ลานวัดจะต้องส่งเสริมให้พื้นที่วัดมีบรรยากาศที่เหมาะสม ต้นไม้ที่ปลูกควรเป็นต้นไม้ประจำท้องถิ่นและเป็นต้นไม้ที่นิยมปลูกกันภายในวัด ควรดูแลรักษาไม่ให้เสื่อมโทรม มีการจัดสถานที่จอดรถ ห้องน้ำสะอาด พร้อมเปิดให้บริการ มีสภาพเรียบง่ายสอดคล้องกลมกลืนกับตัววัด มีการรักษาความสะอาด จัดที่ทิ้งขยะให้เหมาะสม

๒) **ด้านกิจกรรมภายในวัด** จัดให้มีการเปิดแผ่นเสียงธรรมะในวัดในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และวันสำคัญของชาติ อีกทั้งมีการจัดกิจกรรมทำบุญตักบาตร แสดงพระธรรมเทศนา เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชน จัดให้มีการเวียนเทียน ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วิสาขบูชา เป็นต้น เพื่อเป็นการระลึกถึงคุณของพระรัตนตรัย และเพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของวัด

๓) **ด้านการดำเนินงาน** จัดให้มีการมอบทุนการศึกษาแก่พระภิกษุ สามเณร ที่สอบได้ทั้งแผนกธรรมและบาลี รวมไปถึงนักเรียนที่สอบธรรมศึกษาได้ อีกทั้งนักเรียนที่เรียนดีแต่ยากจน ทุกปี เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นได้มีกำลังใจที่จะศึกษาในระดับต่อไป และเพื่อเป็นการส่งเสริมการศึกษาแก่พระภิกษุ สามเณร ตลอดจนให้ความรู้หรือแสงสว่างแก่ประชาชน โดยมุ่งตรงต่อหลักไตรสิกขา คือ มุ่งให้เกิดกระบวนการเรียนรู้หรือพัฒนาไตรทวาร คือ กายทวาร วาจาทวาร และมโนทวาร ตามหลักไตรสิกขาหรืออริยมรรคมีองค์ ๘ โดยมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่การเข้าถึงองค์ความรู้หรือปัญญา ที่จะสามารถขจัดความทุกข์หรือปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างแท้จริง การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพระภิกษุ สามเณร เด็กวัดและผู้อาศัยอยู่ในวัด ให้มีการศึกษาเรียนรู้ตามความเหมาะสม

๔) **ด้านการติดตามและประเมินผล** มีส่วนร่วมติดตามและประเมินผลการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชน อย่างต่อเนื่อง พัฒนาวัดให้ชาวชุมชนในท้องถิ่นเกิดความรู้สึกว่าวัดเป็นของตน ทำให้เกิดความห่วงแหน ความรัก และจะช่วยกันดูแลรักษา สร้างสภาพวัดที่มีความหมาย เป็นที่พักอาศัยของพระภิกษุ สามเณร เป็นที่บวชเรียนศึกษาปฏิบัติธรรม เป็นที่ทำบุญบำเพ็ญกุศลของชาวบ้าน เป็นสถานที่ที่ชาวบ้านในละแวกนั้นได้เข้ามาหาความสงบทางกายและใจ และเป็นศูนย์กลางสำหรับทำกิจกรรมทางสังคมร่วมกันของชาวบ้าน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับประชาชนในท้องถิ่นให้เกิดขึ้น โดยบริเวณวัดจะต้องสะอาด ร่มรื่น มีการจัดกิจกรรมเพื่อประชาชน มีความพร้อมที่จะให้บริการแก่ประชาชนในท้องถิ่นที่มีความต้องการเข้าวัดเพื่อบำเพ็ญกุศล ศึกษาพระธรรมวินัย และหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา เพื่อประชาชนจะได้เห็นคุณค่าและเข้าวัดมากยิ่งขึ้น ได้ร่วมเสนอความคิดเห็นในการปรับปรุงขั้นตอนหรือการประเมินผลต่าง ๆ ภายในวัด อย่างต่อเนื่อง

